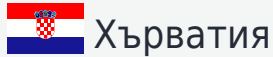


[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Наследяване](#) > [Наследяване](#) > [Croatia](#)

Наследяване



Съдържание,
предоставено от



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Съвета на нотариатите от ЕС \(CNUE\)](#).

1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Правото на наследяване и правилата, по които съдилища, други органи и оправомощени лица осъществяват действия по въпросите на наследяването, са уредени в Закона за наследството (*Zakon o nasljeđivanju*) (*Narodne Novine* (NN; Държавен вестник на Република Хърватия) № 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 и 14/19).

Разпореждането с имущество в случай на смърт може да бъде изготвено под формата на завещание. Всяко лице със здрав разум, което е навършило 16-годишна възраст, може да изготви завещание.

За действително се счита само завещание, което е изготвено в предвидената от закона форма и при спазване на предварителните условия. При нормални обстоятелства завещанието може да бъде изготвено под формата на частно завещание или публично завещание, а при извънредни обстоятелства завещанието може да бъде направено и устно.

Частно завещание е саморъчното завещание и завещанието, изготвено пред свидетели. Саморъчното завещание е написано ръкописно и подписано от завещателя. Завещанието, направено пред свидетели, може да бъде изготвено от завещател, който може да чете и пише, като той обявява пред двама свидетели, които присъстват едновременно, че документът, независимо от това кой го е изготвил, отразява неговата собствена воля и го подписва в тяхно присъствие. Свидетелите трябва да положат своите подписи под завещанието.

Публичното завещание е завещание, изготвено с участието на публични органи. Всяко лице може да изготви публично завещание, което е действително. Лице, което не може да чете или да се подписва, при нормални обстоятелства може да изрази последната си воля само под формата на публично завещание. По искане на завещателя публичното завещание може да бъде съставено от едно от лицата, които са оправомощени по закон за тази цел: съдия в общински съд (*sudac općinskog suda*), съветник в общински съд (*sudski savjetnik*) или нотариус (*javni bilježnik*), както и от консул или представител на дипломатическа/консулска служба на Република Хърватия в чужбина. Процедурата и действията, които трябва да бъдат предприети от оправомощеното лице за изготвяне на публично завещание, са определени в закона.

Завещател, който желае да изготви своето завещание под формата на международно завещание, трябва да подаде заявление до лице, оправомощено да съставя публични завещания. Международно завещание се съставя с цел да се гарантира, че то ще бъде признато по отношение на формата в държавите, които са страни по Конвенцията от 1973 г. относно единния закон за формата на международно завещание, и държавите, които са включили в законодателството си разпоредбите относно международното

завещание.

Само при извънредни обстоятелства, когато не е възможно да се състави завещание в която и да било друга форма, завещателят може да изрази своята последна воля устно пред двама свидетели, които присъстват едновременно. Такова завещание престава да бъде действително 30 дни след приключването на извънредните обстоятелства, при които е изготвено.

Според хърватското право не се допускат и следователно са нищожни договорите за наследство (договор, въз основа на който дадено лице завещава своето собствено наследство или част от него на друга страна по договора или на трето лице), договорите за бъдещо наследство или завет (договор, въз основа на който дадено лице отчуждава наследство, което очаква; договор за наследство на трето лице, което е живо; договор за завет или друга полза, която договарящата страна очаква от наследство, което все още не е открито) и договорите за съдържанието на завещанието (договор, въз основа на който дадено лице се задължава да включи или да не включи в своето завещание определена клауза, да отмени или да не отмени в своето завещание дадена клауза).

Според хърватското право се допуска сключването приживе на договор за прехвърляне и разпределяне на имущество. Става дума за договор, който възходящ (прехвърлител) сключва със своите низходящи, въз основа на който прехвърлителят разпределя и прехвърля на своите низходящи имуществото, което притежава към момента на сключване на договора, било то изцяло или отчасти. Нужно е всички деца и други низходящи, които са поканени да наследят от прехвърлителя, да дадат своето съгласие, за да бъде валиден договорът. Той трябва да бъде изготвен в писмен вид и потвърден от съдия от компетентния съд или да бъде съставен под формата на нотариален акт или заверен от нотариус (при което става правно обвързващ). В договора може да бъде включен съпругът на завещателя, като в такъв случай неговото съгласие също се изисква. Имуществото, за което се отнася договорът, не се включва в наследството, нито се взема предвид при определяне на стойността на наследството.

Според хърватското право не се разрешава сключването на договор за отказ от наследство, което все още не е открито. По изключение низходящ, който може самостоятелно да упражнява правата си, може предварително да сключи договор с възходящ за отказ от наследството, на което низходящият би имал право в случай на смърт на възходящия. Такъв договор може да бъде сключен също така от съпруг/а по отношение на наследството, което би получил/а в случай на смърт на неговата/нейния съпруга/съпруг. Той трябва да бъде изготвен в писмен вид и потвърден от съдия от компетентния съд или да бъде съставен под формата на нотариален акт или заверен от нотариус (при което става правно обвързващ).

2 Следва ли разпореждането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

Фактът, че завещание е било изготвено, депозирано и обявено, се вписва в хърватския регистър на завещанията (*Hrvatski upisnik oporuka*), воден от Хърватската нотариална камара (*Hrvatska javnobilježnička komora*). По искане на завещателя информацията относно тези факти се представя за вписване от компетентните съдилища, нотариуси, адвокати и лицата, които са изготвили завещанието. Вписването на завещания в хърватския регистър на завещанията не е задължително и фактът, че завещанието не е вписано в регистъра или депозирано на конкретно място, не засяга неговата действителност.

Преди смъртта на завещателя информация от регистъра не може да се предоставя на никого освен на самия завещател или на лице, което е изрично упълномощено от завещателя за тази цел.

В производства по наследяване съдът или нотариусът, които водят процесуалните действия, трябва да изискат от хърватския регистър на завещанията цялата информация относно възможните завещания на починалото лице.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Свободата на завещателя да се разпорежда с имущество е ограничена от правото на запазена част на

наследниците, които имат такова право.

Наследниците с право на запазена част са:

- низходящите на завещателя, осиновени деца, деца, поверени на грижите на завещателя в качеството му на партньор, и техните низходящи, съпруг/а или партньор на завещателя, с когото съжителства на семейни начала, партньор в житейско партньорство със завещателя или неофициален партньор в житейско партньорство — те имат право на запазена част в размер на една втора от дела, който би им се полагал по законния ред на наследяване, ако не е било изготвено завещание,
- родителите на завещателя, неговите осиновители или други възходящи — те имат право на запазена част само ако са трайно нетрудоспособни и в крайна нужда, като тяхната запазена част е в размер на една трета от дела, който би им се полагал по законния ред на наследяване, ако не е било изготвено завещание.

Наследниците с право на запазена част имат право да предявят иск за запазена част само ако в конкретния случай те са поканени да наследят като законни наследници.

В закона са определени основанията, поради които завещателят може да изключи от завещанието, било то цялостно или частично, даден наследник, който има право на запазена част. Завещателят може да направи това, ако наследникът е извършил сериозно нарушение срещу завещателя, като е нарушил законово или морално задължение, произтичащо от семейната връзка на наследника със завещателя; ако наследникът умишлено е извършил сериозно престъпление срещу завещателя или неговата/нейния съпруга/съпруг, дете или родител; ако наследникът е извършил престъпление срещу Република Хърватия или защитаваните от международното право ценности; ако наследникът се е отдал на безделие и непочтен живот. Завещателят, който желае да изключи даден наследник, трябва изрично да декларира това в завещанието, като посочи основанията за изключването. Причината за изключването трябва да е налице към момента на съставяне на завещанието. При изключването наследникът се лишава от правото на наследство до степента на самото изключване, а правата на другите лица, които могат да получат наследство от завещателя, се определят по начин, както ако изключеният наследник е починал преди завещателя.

Освен възможността за изключване на наследници с право на запазена част завещателят може изрично да лиши от въпросния дял низходящ с право на запазена част, било то цялостно или отчасти, ако низходящият сериозно е задлъжнял или води разточителен живот. Вместо за лишения от наследство наследник въпросната част отива при неговите низходящи. Това лишаване остава действително само ако към момента на смъртта на завещателя лишеният лице има ненавършило пълнолетие дете или ненавършил пълнолетие внук от починало преди това дете, или има пълнолетно дете или пълнолетен внук от починало преди това дете, които са нетрудоспособни и в крайна нужда. Лишеният наследник наследява от завещателя дела, който не е включен в лишаването, и също така, ако предварителните условия за лишаване вече не са налице към момента на смъртта на завещателя.

4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

Ако наследодателят не е оставил завещание, според закона наследството се получава от неговите законни наследници по реда на наследяване, като се следва принципът, че наследниците от по-преден ред на наследяване изключват от наследство наследниците от по-далечни редове на наследяване.

Законни наследници на наследодателя са неговите:

- низходящи, осиновени деца и деца, поверени на грижите на наследодателя в качеството му на партньор, и техните низходящи,
- съпруг/съпруга,
- партньор, с когото съжителства на семейни начала,
- партньор в житейско партньорство,
- неофициален партньор в житейско партньорство,
- родители,

- осиновители,
- братя и сестри и техните низходящи,
- баби и дядовци и техните низходящи,
- други възходящи.

Що се отнася до правото на наследяване, партньор, който е в съжителство на семейни начала, е равнопоставен със съпруг, а децата, родени без брак, и техните низходящи са равнопоставени с родените от брака деца и техните низходящи. Съжителството без брак е съюз, който дава право на наследство по закон и представлява съжителство между неомъжена жена и неженен мъж, продължило определен период от време (най-малко три години или по-малко, ако от въпросния съюз е родено дете) и се прекратява със смъртта на наследодателя, при условие че са спазени предварителните условия за валидност на брак.

Що се отнася до правото на наследяване, партньорът в житейско партньорство е равнопоставен със съпруг, а децата, поверени на неговите грижи в качеството на партньор, са равнопоставени с неговите собствени деца. Житейското партньорство представлява съюз на семейно съжителство между две лица от един и същ пол, сключен пред компетентен орган в съответствие с разпоредбите на специален закон (Закон за партньорството между лица от един и същ пол (*Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola*)).

Що се отнася до правото на наследяване, неофициалният партньор в житейско партньорство е равнопоставен с партньор, който е в съжителство на семейни начала. Неофициалното житейско партньорство представлява съюз на семейно съжителство между две лица от един и същ пол, които не са сключили житейско партньорство пред компетентен орган, при условие че съюзът е продължил най-малко три години и от самото начало са били изпълнени предварителните условия за действителност на житейско партньорство.

Низходящите и съпругът на завещателя са наследници от първи ред на наследяване. Наследниците от първия ред на наследяване наследяват равни части. В този ред на наследяване се прилага разпределение *per stirpes*, което означава, че делът от наследственото имущество, който би отишъл към починало преди това дете, ако то беше преживяло завещателя, се наследява поравно от неговите деца, т.е. внуците на завещателя; ако някой от внуците е починал преди завещателя, делът, който би отишъл за въпросния внук, ако той беше жив към момента на смъртта на завещателя, се наследява поравно от неговите деца, т.е. правнуците на завещателя и т.н., ако има останали някакви низходящи на завещателя.

Завещател, който не е оставил поколение, се наследява от наследниците от втори ред на наследяване — родителите и съпруга/съпругата на завещателя. Родителите на завещателя наследяват половината наследство, а съпругът/съпругата на завещателя — другата половина. Ако и двамата родители са починали преди завещателя, преживелият съпруг наследява цялото наследство. Ако завещателят не е оставил съпруг, родителите на завещателя наследяват поравно цялото наследство; ако единият от родителите на завещателя е починал преди него, делът от наследството, който би отишъл при въпросния родител, ако той беше преживял завещателя, се наследява от другия родител. Братята и сестрите на завещателя и техните низходящи са наследници от втори ред на наследяване, ако последният не е оставил съпруг и ако единият или и двамата родители на завещателя са починали преди него. В такъв случай (ако единият или и двамата родители са починали преди завещателя, който не е оставил съпруг) делът от наследството, който би отишъл при всеки от родителите, ако той беше преживял завещателя, се наследява от неговите деца (братята и сестрите на завещателя), неговите внуци, правнуци и по-далечни низходящи в съответствие с правилата, приложими в случаите, в които завещателят се наследява от своите деца и други низходящи. Ако единият от родителите на завещателя е починал преди завещателя, който от своя страна не е оставил съпруг и низходящи, делът от наследството, който би отишъл за въпросния родител, ако той беше преживял завещателя, се наследява от другия родител; ако другият родител също е починал преди завещателя, който не е оставил съпруг, низходящите на въпросния родител наследяват дела, който би се полагал на двамата родители.

Завещател, който не е оставил низходящи, съпруг или родители или чиито родители не са оставили низходящи, се наследява от наследниците от трети ред на наследяване. Наследници на завещателя от трети ред на наследяване са неговите баби и дядовци, като половината от наследственото имущество се наследява от бабата и дядото по бащина линия, а другата половина — от бабата и дядото по майчина линия. Бабата и дядото от една страна наследяват равни части. Ако единият от възходящите от едната

страна е починал преди завещателя, делът от наследството, който би отишъл при въпросния възходящ, ако беше преживял завещателя, се наследява от неговите низходящи (деца, внуци и по-далечни низходящи) в съответствие с правилата, които се прилагат в случаите, в които завещателят се наследява от своите деца и други низходящи. Ако бабата и дядото от едната страна са починали преди наследодателя, без да оставят никакви низходящи, делът от наследството, който би отишъл при тях, ако бяха преживели завещателя, се наследява от бабата и дядото по другата линия или от техните низходящи.

Наследодател, който не е оставил низходящи или родители, или ако те не са оставили низходящи, съпруг или баби и дядовци, които също не са оставили низходящи, се наследява от наследниците от четвърти ред на наследяване. Наследниците от четвърти ред са прабабите и прадеядовците на наследодателя. Половината се наследява от прабабите и прадеядовците по бащина линия (тази половина се наследява поравно от родителите на дядото на наследодателя по бащина линия и от родителите на бабата на наследодателя по бащина линия), а другата половина се наследява от прабабите и прадеядовците по майчина линия (тази половина се наследява поравно от родителите на дядото на наследодателя по майчина линия и от родителите на бабата на наследодателя по майчина линия). Ако някой от тези възходящи вече не е жив, делът, който би отишъл при него, ако той беше още жив, се наследява от възходящия, който е бил негова/неин съпруга/съпруг. Ако от едната двойка от тези възходящи няма живи, дяловете, които биха отишли при тях, ако бяха живи, се наследяват от другата двойка от същата страна. Ако прабабите и прадеядовците от едната страна не са живи, делът от наследството, който би отишъл към тях, ако те бяха още живи, се наследява от прабабите и прадеядовците по другата линия.

Ако няма наследници от четвърти ред на наследяване, наследодателят се наследява от своите по-далечни възходящи в съответствие с правилата за наследяване, приложими по отношение на неговите/нейните прабаби и прадеядовци.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

На първа инстанция производството по наследяване се води пред общински съд или пред нотариус в качеството му на доверено лице на съда.

Териториалната компетентност на общинския съд да води производства по наследяване се определя по местожителството на наследодателя към момента на смъртта и, алтернативно, по неговото местопребиваване, по мястото, където се намира по-голямата част от неговото наследство в Република Хърватия, или по мястото, където наследодателят е вписан в Гражданския регистър (*Knjiga državljana*). Съдът възлага воденето на производства по наследяване на нотариуси, чиито седалища са в рамките на неговата юрисдикция. Делата се поверяват на нотариусите съгласно правилата, приети от министъра на правосъдието. Когато на територията на съда има няколко нотариуса, делата по наследяване им се възлагат поравно по азбучен ред според фамилните им имена, в рамките на определените в правилата териториални райони.

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

Изявление за приемане или отказ от наследство (изявление относно наследството) може да се направи устно пред всеки един общински съд, пред съда по дела за завещания и наследства (*ostavinski sud*) или пред нотариуса, който води производството по наследяване, а може и да бъде представен заверен документ, съдържащ декларация за наследството, пред съда по дела за завещания и наследства или пред нотариуса, който води производството по наследяване.

Изявлението за приемане или отказ от наследство не може да се отменя.

Не е задължително да се изготви декларация за наследство. Лице, което не е направило изявление за отказ от наследство, се счита, че желае да стане наследник. Лице, което е направило действително изявление за приемане на наследството, впоследствие не може да се откаже от него.

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

Изявление за отказ или приемане на завет може да бъде направено устно пред съда по дела за завещания и наследства или пред нотариуса, който води производството по наследяване, а може и да бъде представен заверен документ, съдържащ изявление за отказ или приемане на завет, пред съда по дела за завещания и наследства или пред нотариуса, който води производството по наследяване.

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

Правото на запазена част е наследствено право, което се придобива при смъртта на наследодателя. Наследник с право на запазена част може да направи изявление за приемане или отказ от запазена част устно пред всеки общински съд, пред съда по дела за завещания и наследства или пред нотариуса, който води производството по наследяване, а може и да представи заверен документ, съдържащ декларация за наследството, пред съда по дела за завещания и наследства или пред нотариуса, който води производството по наследяване.

При производства по наследяване правото на запазена част се упражнява само по искане на наследник с право на запазена част — ако в производството по наследяване наследник с право на запазена част не предяви иск за запазена част, съдът или нотариусът не е задължен да учреди неговото право на запазена част.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

Производството по наследяване е охранително производство, при което се установява кои са наследниците на наследодателя, от какво се състои наследството на наследодателя и какви други права по отношение на наследството имат наследниците, заветниците и други лица.

Производствата по наследяване се водят от общински съд или от нотариус в качеството му на доверено лице на съда. Общинският съд, който е с териториална компетентност да води производството по наследяване, се нарича също така „съд по дела за завещания и наследства“. Териториалната компетентност на общинския съд да води производства по наследяване се определя по местожителството на наследодателя към момента на смъртта и, алтернативно, по неговото местопребиваване, по мястото, където се намира по-голямата част от неговото/нейното наследство в Република Хърватия, или по мястото, където наследодателят е вписан в Гражданския регистър.

Производството по наследяване се образува служебно, след като съдът получи смъртен акт, извлечение от регистъра на смъртните актове или равностоен на него документ. Съдът възлага воденето на производството по наследяване на нотариус, чието седалище е с адрес в неговия район, предава му смъртния акт и определя срок за приключване на производството. Нотариусът води производството в качеството си на доверено лице на съда в съответствие със съдебно решение, с което му се възлага воденето на производството, и съгласно разпоредбите на Закона за наследството. По правило производството по наследяване се води от нотариус в качеството му на доверено лице на съда и само в изключителни случаи от самия съд.

Когато нотариус извършва някакви действия в рамките на производство по наследяване в качеството си на доверено лице на съда, той има правата, каквито би имал съдия или съветник на общински съд, да предприема всички необходими действия в рамките на производството и да взема всички решения, освен онези, за които по Закона за наследството е предвидено друго. Ако в рамките на производство пред нотариус страните оспорват факти, от които зависи някое от техните права (например право на наследяване, размер на наследствен дял и т.н.), или от които зависи съставът на наследството или предметът на завета, тогава нотариусът трябва да върне делото в съда, за да може съдът да вземе решение за спиране на производството и да насочи страните към завеждането на гражданско или

административно дело. Ако в рамките на производство пред нотариус страните оспорват фактите, от които зависи правото на завет или някое друго право, нотариусът трябва да върне делото в съда, който в такъв случай насочва страните към завеждане на гражданско или административно дело, но не спира производството по наследяване. В определени случаи, които са предвидени от закона (решение за отделяне на наследство от имуществото на наследник, относно правото на сънаследниците, които са живели или печелили съвместно с наследодателя, както и относно делбата на домашното имущество), нотариусът може да взема решения само със съгласието на всички страни в производството, в противен случай нотариусът трябва да върне делото в съда. Съдът, който е възложил воденето на производство по наследяване на нотариус, постоянно следи неговата работа.

Изслушването по отношение на наследството е основната част от производството по наследяване, като е възможно да бъдат проведени едно или няколко изслушвания.

Изслушване по отношение на наследството не се провежда, ако починалият не е оставил наследство или ако наследодателят е оставил само движимо имущество и еквивалентни права и никое от лицата, които са поканени да наследят, не изиска провеждането на изслушване по наследството.

Страните (наследници, заветници, други лица, имащи някакво право по отношение на наследството), лица, които правомерно биха могли да предявят иск спрямо наследството (когато има завещание), изпълнителят на завещанието (ако е определен такъв) и други заинтересовани страни се свикват на изслушване по отношение на наследството. В призовката за изслушването съдът или нотариусът уведомява заинтересованите лица за образуването на производството и дали му е представено някакво завещание и кани заинтересованите лица незабавно да представят писмено завещание или документ, удостоверяващ устно завещание, ако у тях има такова/такъв, или да посочат свидетелите на устното завещание. В призовката тези заинтересовани лица изрично се уведомяват, че до произнасянето на решение по наследството на първа инстанция те могат да направят изявление за отказ от наследство устно на изслушването или публично, чрез заверен документ, както и че, ако не се явят на изслушването или не направят изявление за отказ, ще се счита, че те желаят да бъдат наследници.

На изслушване по наследството се обсъждат всички въпроси, които имат отношение към произнасянето на решение в производство по наследяване, по-специално правото на наследяване, размерът на наследствения дял и правото на завети. Решението се взема от съда или нотариуса въз основа на резултатите от всички изслушвания. Съдът или нотариусът има право да установява факти, които страните по производството не са представили, и също така да представя доказателства, които те не са предложили, ако съдът или нотариусът сметне, че тези факти и доказателства са от значение за вземането на решение. По правило решение относно правата се взема от съда или нотариуса, след като е дадена възможност на заинтересованите лица да направят необходимите изявления. Правата на всички лица, които, въпреки че са били надлежно призовани, не са се явили на изслушването, се разглеждат от съда или от нотариуса въз основа на информацията, с която съдът или нотариусът разполага, като се вземат предвид писмените изявления на въпросните страни, получени преди вземането на решението.

Изявленията относно наследството представляват изявление от страна на наследник, че приема или се отказва от наследството. Всеки има право, но никой не е задължен да направи изявление относно наследството. Лице, което не е направило изявление за отказ от наследство, се счита, че желае да стане наследник. Лице, което е направило действително изявление за приемане на наследството, впоследствие не може да се откаже от него. Съдът или нотариусът не изискват от когото и да било да направи изявление относно наследството, но наследник, който желае да направи такова изявление, може да го направи устно пред съда по дела за завещания и наследства или пред нотариуса, който води производството по наследяване, както и пред всеки друг общински съд, или като представи заверен документ, съдържащ изявление относно наследството, на съда по делото за наследяване и наследства или на нотариуса, който води производството по наследяване. Когато наследник прави изявление за отказ от наследство, съдът или нотариусът трябва да го предупреди за последиците от това изявление и трябва да уведоми наследника, че този отказ може да бъде направен само от негово собствено име, както и от негово име и от името на неговите низходящи.

Съдът спира производството по наследяване и насочва страните към завеждане на гражданско или административно дело, ако те оспорват фактите, от които зависят техните права, съставът на

наследството или предметът на завета. Страната, чиито права съдът счита за по-неприемливи, се насочва към завеждането на гражданско или административно дело. Ако страните оспорват факти, от които зависи правото на завет или други права, съдът насочва страните към завеждането на гражданско или административно дело, но не спира производството по наследяване.

При приключване на производството по наследяване съдът или нотариусът постановява решение относно наследството. Тъй като според хърватското право наследството се предава *ipso iure* към момента на смъртта на наследодателя, естеството на решението относно наследството е с установителен характер. В решението се определя кой е станал наследник след смъртта на наследодателя и какви права са придобили други лица.

Съдържанието на решението е определено в Закона за наследството, както следва:

1. фамилното и собственото име на наследодателя, неговият личен идентификационен номер, името на един от родителите му, датата му на раждане, неговото гражданство и — за лица, починали по време на брака — фамилното им име преди брака;
2. обозначаването на недвижим имот с необходимите за вписване данни от поземлените книжа и обозначаването на движими вещи и други права, които съдът е приел за част от наследството,
3. фамилното и собственото име на наследника, неговият личен идентификационен номер, местожителството му, връзката му на наследник с наследодателя, дали наследява като наследник по закон или по завещание; ако има няколко наследника, частта от наследството за всеки наследник, изразена като дял;
4. дали правото на наследника е под условие, срок или указание и, ако това е така, дали и как е ограничено или утежнено по друг начин и в чия полза;
5. фамилното и собственото име, личният идентификационен номер и местожителството на лицата, които във връзка с наследството на наследодателя имат право на наследство или друго право, произтичащо от наследството, с точно посочване на това право.

Решението относно наследството ще се предоставя на всички наследници и заветници, както и на лицата, които са предявили иск за наследство в хода на производството. Окончателното решение за наследяване се връчва на компетентния данъчен орган и на компетентния по отношение на имотния регистър съд не по-късно от 15 дни след края на месеца, в който е станало окончателно.

В решението относно наследството съдът или нотариусът указва, че, след като решението относно наследството стане окончателно, трябва да бъдат направени съответните вписвания в имотния регистър в съответствие с правилата на Закона за имотния регистър, а движимото имущество, поверено за отговорно пазене на съда, нотариуса или — по тяхно нареждане — на трето лице, да бъде предадено на оправомощените лица.

Преди да постанови решение относно наследството, по искане на заветник съдът или нотариусът може да постанови отделно решение относно завета, при условие че въпросният завет не се оспорва от наследниците. Когато няма спорове само по отношение на част от наследството, може да бъде постановено частично решение относно наследството с оглед на установяване на наследниците и заветниците и по неоспорваната част от наследството.

Решение, което се взема от нотариус в качеството му на доверено лице на съда в производство по наследяване, подлежи на възражение. Възражението се представя на нотариуса в срок до 8 дни от произнасяне на решението пред страните, а нотариусът е длъжен незабавно да го предаде на компетентния общински съд заедно с делото. Възраженията се разглеждат от един съдия. Всички забавени, непълни или недопустими възражения се отхвърлят от съда. Когато взема решение по възражение срещу решението на нотариус, съдът може да остави решението в сила, било то цялостно или частично, или да го отмени. Когато решението е отменено (било то цялостно или частично), самият съд разглежда отменената част на решението. Съдебното решение за отмяна на нотариално решение, било то цялостно или частично, не подлежи на индивидуално обжалване. Решението относно възражението се връчва на страните и на нотариуса.

Решенията, постановени от първоинстанционния съд по производства по наследяване, могат да бъдат обжалвани, ако в Закона за наследството не е предвидено друго. Жалбата може да бъде подадена в рамките на 15 дни от произнасяне на решението на първоинстанционния съд. Жалбата може да бъде

подадена в първоинстанционния съд, който, след като разгледа своевременно депозираната жалба, може да постанови ново решение за изменение на оспорваното решение, при условие че то не нарушава правата на други лица, които се основават на въпросното решение. Ако първоинстанционният съд не промени своето решение, той изпраща жалбата на второинстанционния съд, независимо дали жалбата е депозирана в рамките на определения от закона срок. По правило второинстанционният съд разглежда само жалби, които са депозирани в рамките на определения срок, но може да вземе предвид и жалба, която не е била подадена навреме, при условие че тя не нарушава правата на други лица, основани на оспорваното решение.

В производства по наследяване не са разрешени извънредни средства за правна защита.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Дадено лице става наследник — било то по закон или по завещание — *ipso iure* (по силата на закона) в момента на смъртта на наследодателя. В този момент наследникът придобива наследствено право и наследството на починалия преминава към него по силата на закона, като става неговото наследство. За придобиването на наследствено право не се изисква изявление за приемане на наследството. Наследник, който не желае да бъде наследник, има право да се откаже от наследството до постановяването на решение от първоинстанционния съд.

Заветникът придобива право върху завет в момента на смъртта на завещателя.

Производството по наследяване, в рамките на което се установява кои са наследниците на наследодателя, какво включва наследството на наследодателя и какви други права по отношение на наследството имат наследниците, заветниците и други лица, е описано в отговора на въпрос № 6, касаещ производствата по наследяване.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Наследниците, които не са се отказали от наследството, заедно и поотделно носят отговорност за задълженията на наследодателя, всеки до размера на своя наследствен дял.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Съдът или нотариусът, провел производството по наследяване като попечител на съда, предава окончателното решение за наследяване на компетентния по отношение на имотния регистър съд *служебно* не по-късно от 15 дни след изтичане на месеца, в който става окончателно.

Ако страна подаде предложение за вписване в имотния регистър въз основа на решението за наследство или на европейско удостоверение за наследство, пред компетентния по отношение на имотния регистър съд трябва да бъдат представени следните документи:

1. предложение за вписване;
2. оригинал или заверен препис от решението за наследяване или копие от него с декларация, че решението е окончателно или, ако решението за наследяване е издадено в държава членка — заверено копие от декларация за изпълняемост или европейско удостоверение за наследство;
3. ако решението за наследяване или европейското удостоверение за наследство не са на хърватски език — превод на хърватски език от заклет преводач;
4. когато заявителят се представлява от процесуален представител, трябва да бъде представен оригинал или заверено копие от пълномощното;
5. ако заявителят не е определил процесуален представител, който да го представлява, и той е в чужбина, заявителят е задължен да назначи процесуален представител с местопребиваване в Хърватия, който да получи документите.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

В хърватското право не е предвидено задължително назначаване на управител на наследството. Причината за това е, че наследството преминава в ръцете на наследниците по силата на закона в момента на откриване на наследството (когато наследодателят почине или бъде обявен за мъртъв).

В определени случаи обаче хърватското право предвижда, че съдът по дела за завещания и наследства следва да назначи временен управител на наследственото имущество. Това се прави, когато наследниците не са известни, не е известно тяхното местонахождение или с тях не може да бъде осъществен контакт, както и при нужда в други случаи. Временният управител на наследственото имущество има право да предявява искове и да отговаря в съда по искове, да събира вземания или да плаща дългове от името на наследниците и да представлява наследниците. Ако това е необходимо, съдът може да определи специални права и задължения на управителя на наследственото имущество. Съдът може също така да назначи управител на наследственото имущество, което е било отделено от имуществото на наследниците по искане на кредиторите на наследодателя.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Наследството се управлява от наследниците, освен когато е поверено на изпълнителя на завещанието или на управителя на наследственото имущество.

В завещанието завещателят може да определи един или повече изпълнители на завещанието. Лицето, което е определено за изпълнител на завещанието, не е задължено да приеме тези задължения. Задълженията на изпълнителя на завещанието се определят от завещателя в завещанието. Ако завещателят не е дал някакво конкретно указание, задълженията на изпълнителя по-специално включват:

- да се грижи и да върши необходимото за опазването на наследството от името и за сметка на наследниците,
- да управлява наследството,
- да върши необходимото за плащането на дълговете и заветите от името и за сметка на наследниците.

За тази цел изпълнителят трябва да се погрижи във всяко едно отношение завещанието да бъде изпълнено според желанията на завещателя.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

В хърватското право назначаването на управител на наследството не е предвидено като правило. Причината за това е, че наследството преминава в ръцете на наследниците по силата на закона в момента на откриване на наследството (когато наследодателят почине или бъде обявен за мъртъв). Наследникът управлява и се разпорежда с всичко, което е включено в наследството. Ако има няколко наследника, докато бъде определено какви дялове от наследственото имущество се полагат на всеки наследник, сънаследниците управляват като съсобственици и се разпореждат с всичко, което е включено в наследството, с изключение на повереното на изпълнителя на завещанието или на управителя на наследственото имущество.

След като с окончателното решение относно наследството бъде определено какви дялове от наследственото имущество се полагат на всеки наследник, всичко, което до този момент е било обща собственост, се управлява от сънаследниците и те се разпореждат с него до момента на делбата на наследството по правилата, по които сънаследници управляват и се разпореждат с имущество, с изключение на повереното на изпълнителя на завещанието или на управителя на наследственото имущество.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

В хода на производството, ако е бил определен изпълнител на завещанието, по негово искане съдът своевременно му издава удостоверение, доказващо неговото качество и правомощия на изпълнител, като се включва указание до всички заинтересовани лица, че изявленията на изпълнителя следва да се считат за направени от самия завещател. Никое лице, което добросъвестно действа в съответствие с изявлението на лице, представило съдебно удостоверение за изпълнител на завещание, не носи отговорност за никакви вреди, причинени на наследниците в резултат на това. Ако съдът освободи изпълнителя на завещанието, той трябва незабавно да върне на съда удостоверението, доказващо неговото качество и правомощия. В противен случай той ще носи отговорност за всички вреди, които могат да произтекат от това.

При приключването на производството по наследяване се постановява решение относно наследството. В това решение се определя кой е станал наследник на наследодателя при неговата смърт, както и какви права са придобили в този момент също така други лица. Тъй като според хърватското право лицето става наследник *ipso iure*, целта на установяването на това кой е наследникът не е да се придобие право на наследяване или да се придобие самото наследство (и двете са станали в момента на смъртта на наследодателя), а само да се даде възможност и да се улесни упражняването на правата и задълженията, които са придобити във връзка с наследството.

Като последица от окончателното решение относно наследството се счита, че в него са определени съставът на наследството, кой е наследникът на наследодателя, размерът на наследствения дял, който му се полага, дали неговото право на наследяване е ограничено или обременено и, ако това е така, дали има и някакви права върху завети и, ако това е така — какви са тези права.

Постановеното с окончателното решение относно наследството може да се обжалва от лице, което според разпоредбите на Закона за наследството не е обвързано от окончателния характер на решението относно наследството, като предяви граждански иск срещу лицата, които имат полза от констатацията, чиято истинност то оспорва.

Окончателното решение относно наследството не е обвързващо за лица, които предявяват иск за право върху нещо, което е било определено като част от наследството, при условие че те не са участвали в изслушването по отношение на наследството като страни, както и не са били надлежно призовани да се явят лично на изслушването. Това решение не е обвързващо и за лица, които твърдят, че вследствие на смъртта на наследодателя те са придобили право на наследяване въз основа на завещание или по закон, както и че имат право на завет, при условие че те не са участвали в изслушването по отношение на наследството като страни, както и не са били надлежно призовани да се явят лично на изслушването.

По изключение лицата, които са участвали в изслушването по отношение на наследството като страни и са били надлежно призовани да се явят на него, не са обвързани от окончателното решение относно наследството по отношение на никакви права в тяхна полза, произтичащи от завещание, което е намерено впоследствие; по отношение на правата, определени в гражданско или административно производство (каквото им е било указано да образуват), след като решението относно наследството стане окончателно; при условие че са изпълнени предварителните условия, според които в рамките на гражданско дело те могат да изискват производството да бъде отменено.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.